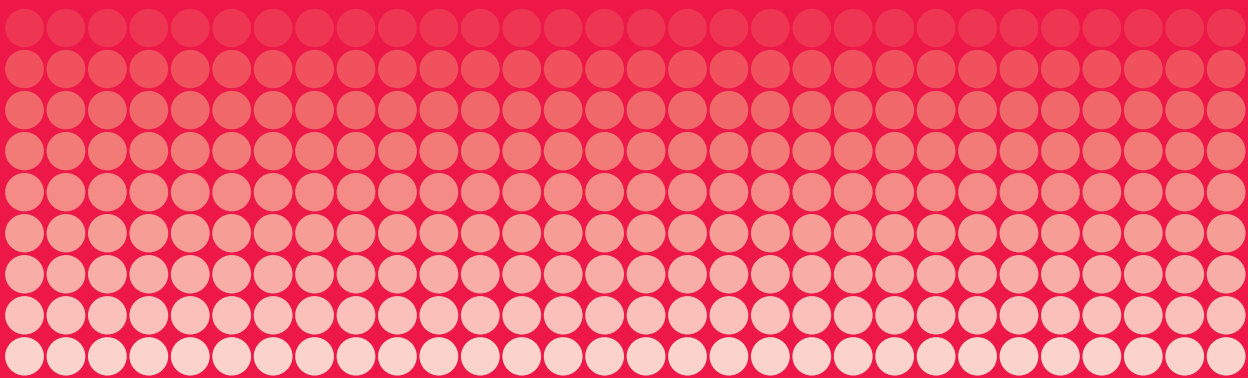

SIPRI YEARBOOK 2026

**Armaments,
Disarmament and
International
Security**

Sammanfattning på svenska

STOCKHOLM INTERNATIONAL PEACE RESEARCH INSTITUTE

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut, SIPRI, grundades 1966 som ett oberoende forskningsinstitut med uppgift att studera väpnade konflikter samt nedrustning och rustningskontroll. SIPRI tillhandahåller fakta, analyser och rekommendationer, baserade på öppna källor, till beslutsfattare, forskare, media och den intresserade allmänheten.

THE SIPRI YEARBOOK

SIPRI:s årsbok för 2025 presenterar fakta om världens militärutgifter, internationell vapenhandel, vapenproduktion, kärnvapen, större väpnade konflikter och multilaterala fredsoperationer samt analyser av internationell säkerhet och strävanden att begränsa rustningen.

I detta häfte ges korta sammanfattningar av kapitlen i *SIPRI Yearbook 2026* samt några exempel på den information som finns i boken. Det här är en översättning av den engelska originalpublikationen och kan därför skilja sig något från originalet. Vid avvikelser har den engelska versionen företräde.

INNEHÅLL

Del I. Internationell säkerhet och väpnade konflikter 2025

1. Tankar om utmaningarna med systemstörningar och framtiden för fredsforskning	1
2. Globala trender för väpnade konflikter	2
3. Regional säkerhet och konfliktodynamik	3
4. Fredsprocesser och multilaterala fredsoperationer	4

Del II. Militärutgifter och rustning 2025

5. Militärutgifter	6
6. Vapenproduktion och militära tjänster	7
7. Internationella vapenöverföringar	8
8. Världens kärnvapenarsenaler	10
9. Spridning och användning av robotar och beväpnade drönare	12

Del III. Icke-spridning, rustningskontroll och nedrustning 2025

10. Kärnvapennedrustning, vapenkontroll, icke-spridning och säkerhet	13
11. Kemiska vapen och säkerhetshot	14
12. Biologiska vapen och hot mot hälsa och säkerhet	15
13. Konventionell vapenkontroll och reglering av inhumana vapen	16
14. Artificiell intelligens och internationell fred och säkerhet	17
15. Trender, incidenter och styrning av digitala och cyberteknologier	18
16. Styrning av rymdsäkerhet	19
17. Dubbla användningsområden och vapenhandelskontroll	20
Bilagor	22

1. TANKAR OM UTMANINGARNA MED SYSTEMSTÖRNINGAR OCH FRAMTIDEN FÖR FREDSFORSKNING

KARIM HAGGAG, SIPRI:S DIREKTÖR

Den här upplagan av SIPRI:s årsbok sammanfaller med institutets 60-årsjubileum. Efter att ha upplevt och reagerat på sex decennier av omvälvande förändring, utgör nu en ny era av systemstörningar nya utmaningar för forskningen. Man måste nu rikta in sig på ett antal mycket komplicerade frågor som till exempel att förstå de underliggande faktorerna för nuvarande störningar, mildra den växande geopolitiska och mänskliga osäkerheten som de innebär samt att formulera nya alternativa ramverk för fred, stabilitet och säkerhet.

Det nya strategiska landskapet

De senaste tio åren har den strategiska miljön ändrats fundamentalt. Det utmärkande draget i den nuvarande konkurrensen mellan stormakterna anknyter till två övergripande drivkrafter: återkomsten av storskaliga krig mellan teknologiskt avancerade länder och söndervittringen av amerikanska alliansers ramverk. Rysslands annektering av Krim och invasionen av Ukraina markerade återkomsten av den öst-västliga uppdelningen i Europa och att hoppet som fanns efter det kalla kriget att kunna integrera Ryssland i den europeiska säkerhetsordningen förlorats. På samma gång har den globala maktbalansen ändrats genom Kinas uppgång och dess intensifierade rivalitet med USA. Dessutom har de tre grundpelarna för den globala nukleära ordningen eroderat. Den strategiska kärnvapenbegränsningens ramverk har kollapsat, den globala icke-spridningsregimen är under press och de amerikanska utökade avskräckningsåtaganden förlorar i trovär-

dighet. Nedbrytningen av dessa grundpelare förvärras av framväxande nya militära teknologier och tvångsmässig konkurrens mellan stora länder.

Ökade hot mot mänsklig säkerhet

Under de senaste två decennierna har det skett en gradvis förskjutning från det liberala synsätt för fredsskapande som tidigare dominerade konfliktlösningssatser mot ett mer maktbaserat och transaktionellt tillvägagångssätt. Det karakteriserade den amerikanska "fredsdiplomatien" under Donald J. Trumps andra presidentperiod under 2025. Avvecklingen av de multilaterala fredsramverken, det kraftiga undergrävandet av olika begränsningar för våldsanvändandet och den efterföljande ökningen av konfliktrelaterade hot mot mänsklig säkerhet löper ihop för att bli en mångfacetterad sammanlänkad kris.

En förnyad fredsforskningsagenda

En framtida agenda för fredsforskning skulle kunna samlas kring fyra breda tematiska frågor. Stabilisering av konkurrensen mellan stormakter, utveckling av nya ramverk för vapenkontroll som passar framväxande teknologier och geopolitisk fragmentering, förståelse för inriktningen på drivkrafterna för mänsklig osäkerhet i konflikter samt att förutse konsekvenserna av framtida slagfält och nya militära teknologier.

Fredsforskning kommer att behöva undvika att dras i begränsande riktningar: mot att tjäna snäva nationella säkerhetsagendor, mot att absorberas av försvarsforskning eller mot att överge mänsklig säkerhet till förmån för endast "hård säkerhet". Fredsforskning måste bevaras som ett oberoende, holistiskt fält vars syfte inte är att enbart studera konflikter, utan kunna hjälpa till att stabilisera motstridiga relationer och i slutändan stödja mer hållbara former av fred. ●

2. GLOBALA TRENDER FÖR
VÄPNADE KONFLIKTER

Under 2025 följde de väpnade konflikterna globalt samma mönster som de fått under 2024 med storskaligt och långvarigt våld i flera regioner. Antalet platser med väpnade konflikter sjönk något, från 50 under 2024 till 49 under 2025. Det var fortsatt mestadels inbördes strider, mellan regeringstrupper och icke-statliga väpnade aktörer, istället för strider mot andra länder. Antalet väpnade konflikter mellan stater fördubblades emellertid från tre under 2024 till sex 2025 och innefattade åtminstone 13 länder: Afghanistan–Pakistan, Kambodja–Thailand, Indien–Pakistan, Iran–Israel/USA, Ryssland/Nordkorea–Ukraina, samt Demokratiska republiken Kongo–Rwanda. Kriget i Gaza hamnade i något av en gräzon eftersom det bedömdes vara en del av den vidare palestinska konflikten mellan en stat (Israel) och en aktör som strävar efter en statsbildning.

Det beräknade totala antalet konfliktrelaterade dödsfall minskade något, 4,2 procent, från 249 000 under 2024 till 238 000 under 2025, men var fortsatt högre än under något enskilt år under perioden 2018–25, vilket är den period där enhetliga data finns tillgängliga. Det pågick fem större väpnade konflikter under 2025, dvs med mer än 10 000 konfliktrelaterade dödsfall, vilket var en mer än under 2024. Antalet högin-tensiva konflikter, dvs med 1000–9999 konfliktrelaterade dödsfall, minskade från 23 under 2024 till 20 under 2025.

Precisionsvapen, AI-assisterad målstyrning, autonoma vapensystem, mängder av obemannade drönare och cyberoperationer används numera rutinemässigt i väpnade konflikter och väcker många etiska och juridiska frågor, särskilt om mänsklig övervakning. Brotten mot krigets lagar ökar.

STÖRRE VÄPNADE KONFLIKTER
OCH BERÄKNADE KONFLIKT-
RELATERADE DÖDSFALL 2025

Plats	Beräknade konfliktrelaterade dödsfall	
	2025	Förändring (%), 2024–25
Ukraina	78 350 ^a	6
Sudan	18 447	11
Israel–Palestina	16 933	–44
Myanmar	15 468	–23
Nigeria	12 096	22

Not: Baserat på data från projektet Armed Conflict Location and Event Data (ACLED). Andra öppna källor visar i en del fall högre dödlighetstal. Större väpnade konflikter innefattar mer än 10 000 konfliktrelaterade dödsfall.

^a Beräknade dödsfall i Ukraina innefattar även dödsfall bland stridande ryssar och nordkoreaner. Enligt data från ACLED fanns ytterligare 1856 konfliktrelaterade dödsfall i Ryssland under 2025.

Rapporter om rekrytering av barnsoldater, sexuellt våld, svält som vapen och attacker på hälsovårdsinstitutioner visar på en oroad ökning av förbjudna metoder för krigföring. Tvångsförflyttning är också fortsatt en omfattande humanitär utmaning. I mitten av 2025 var omkring 117,3 miljoner människor fördrivna och speglar konflikternas mänskliga kostnader.

De globala trenderna för väpnade konflikter under 2025 tyder på att normen mot territoriell erövring är under stark press, med annekteringar och ockupationer i Ukraina, Mellanöstern, Sydkinesiska havet och på andra ställen som testar principen att territorium inte kan förvärfvas med våld som gällt efter andra världskriget. Om den lämnas okontrollerad kan erosionen av förbudet om att använda våld göra att geopolitiken återgår till en hård tävling om militär makt. ●

3. REGIONAL SÄKERHET OCH KONFLIKTDYNAMIK

Regional säkerhet och konfliktodynamik definieras av en komplicerad blandning av hot och utmaningar mot staters och människors säkerhet. I världens alla regioner fanns under 2025 ett mönster av tilltagande väpnade konflikter, stormaktsambitioner och klimatförändringsdriven osäkerhet.

Amerika

Viktiga trender under 2025 för mänsklig säkerhet och säkerhet inom staten i Amerika innefattade USA:s försök att återupprätta regional hegemoni mitt i stormaktskonkurrensen med Kina i regionen. Det innebar ökande ekonomiskt och politiskt tryck i hela Amerika och ett militärt ingripande i Venezuela. Ytterligare en trend var att kriminella grupper utmanade staters monopol på våldsanvändning och kontroll över territorier i flera länder i regionen.

Asien och Oceanien

Det mångsidiga säkerhetslandskapet i Asien och Oceanien under 2025 präglades fortsatt av intensifierad strategisk konkurrens mellan Kina och USA. Andra trender i regionen innefattar den pågående militära uppbyggnaden i många länder och en utbredd inhemsk instabilitet som ofta resulterar i nedbrytning av demokratin eller politisk ombytlighet. Flera kritiska regionala krutdurkar riskerade fortsatt att eskalera till större mellanstatliga väpnade konflikter, som exempel en ovanligt allvarlig militär kris mellan Indien och Pakistan i maj 2025.

Europa

I Europa formades säkerhetsbilden under 2025 främst av det fortsatta kriget mellan Ryssland och Ukraina, vilket betydde att

regionen hade det högsta antalet konfliktrelaterade dödsfall. I många europeiska länder har det lett till en ändring av statliga prioriteringar på hård makt, med kraftiga öknings av militärutgifter som följd och har förstärkt politisk fragmentering och stormaktskonkurrens.

Mellanöstern och Nordafrika

Mellanöstern och Nordafrika är en region karakteriserad av en djupt rotad instabilitet. Under 2025 återfanns här ungefär en femtedel av världens tvångsförflyttade människor och regionen hotades av akut osäkerhet för livsmedel och vatten. Trots att en formell vapenvila trädde i kraft i oktober och stoppade storskaliga militära offensiver i Gazakriget, var överträdelser allmänna och allvarliga. Kriget har resulterat i allvarliga brott mot internationell lag och en humanitär katastrof, med 90 procent av Gazas befolkning fördrivna och med över 71 000 rapporterade palestinska dödsfall vid slutet av 2025. Rivaliteten mellan Iran och Israel samt mellan Saudiarabien och Förenade Arabemiraten eldade också på regional instabilitet och väpnad konflikt under året.

Afrika söder om Sahara

Afrika söder om Sahara har fortsatt en komplicerad samverkan av hopkopplade utmaningar för mänsklig säkerhet och statens säkerhet. Däribland extrem fattigdom, väpnad konflikt, terrorishot, sårbarhet för klimatförändringar, svag styrning och intensiv geopolitisk konkurrens när länder utanför regionen kämpar om inflytande och resurser. I Afrika söder om Sahara fanns 2025 mer än 45 procent av världens tvångsförflyttade människor och 167 miljoner afrikaner beräknades stå inför akut livsmedelsosäkerhet, en rekordhög nivå. ●

4. FREDSPROCESSER OCH MULTILATERALA FREDSDOPERATIONER

Under 2025 blev fredsprocesserna mer fragmenterade, transaktionella och tvångsmässiga. Mindre tonvikt lades på omfattande, inkluderande uppgörelser och mer på snabba affärer, vapenvilor och ledar-drivna förhandlingar. Detta tillvägagångssätt åstadkom några översiktsavtal, men de var ofta sköra, omtvistade eller ofullständiga och prioriterade ekonomiska och strategiska intressen över varaktig försoning.

Ökad geopolitisk rivalitet har haft en mycket stor påverkan på multilaterala fredsoperationer under de senaste åren. USA är inte längre villiga att upprätthålla det multilaterala systemet och under 2025 gjordes betydande åtgärder för att frånträda, återkalla finansiering och ifrågasätta effektiviteten hos olika FN-institutioner. Kina och EU är ovilliga eller oförmögna att ersätta USA i denna roll. I denna multilaterala överksamhet har medelstora makter, som Brasilien, Qatar, Saudiarabien, Turkiet och Förenade Arabemiraten, fått ökat

manöverutrymme för att ersätta, eller komplettera de multilaterala säkerhetsramverken och samtidigt främja sina egna nationella intressen.

Fredsprocesser 2025

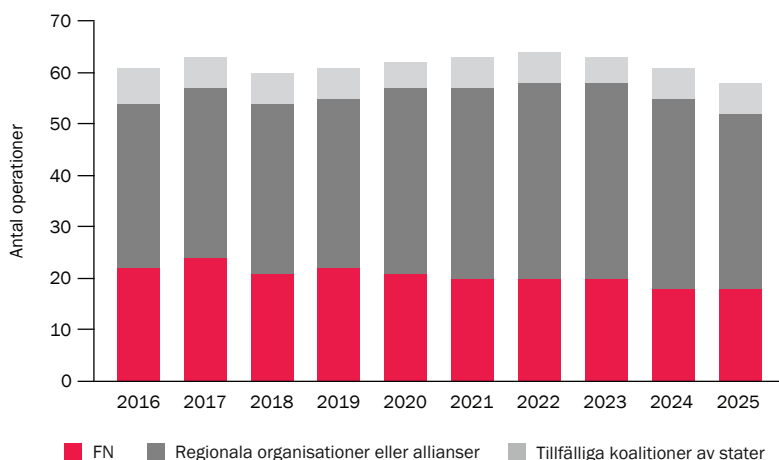
Det fanns partiella genombrott och överenskommelser för några större eller långvariga konflikter under 2025, som till exempel mellan Armenien och Azerbajdzjan, Demokratiska republiken Kongo och Rwanda, Kirgizistan och Tadjikistan samt i kriget i Gaza. Brister i implementeringen och förnyat våld är fortsatt stora risker.

Säkerhetsrådet godkände 2025 inrättandet av den amerikanske presidenten Donald J. Trumps föreslagna fredsråd som ett nytt internationellt övergångsorgan för att övervaka styrningen i Gaza. Rådets stadga innehåller emellertid betydligt mer ambitiösa mål som kan konkurrera med FN:s mål.

Multilaterala fredsoperationer

Multilaterala fredsoperationer upplevde politiska och finansiella påfrestningar

MULTILATERALA FREDSDOPERATIONER, EFTER UTFÖRANDE ORGANISATION 2016–25

ANTAL INTERNATIONELL PERSONAL I MULTILATERALA FREDSOPERATIONER, EFTER REGION 2016–25					
	Afrika söder om Sahara	Mellanöstern och Nordafrika	Europa	Amerika	Asien och Oceanien
2016	110 181	14 351	8 832	5 464	13 975
2017	107 189	14 949	8 649	1 606	15 467
2018	103 528	14 408	8 126	1 433	17 296
2019	97 519	15 082	7 819	275	17 086
2020	94 201	14 615	8 063	304	9 941
2021	88 823	14 289	8 108	301	337
2022	92 594	14 206	7 567	306	311
2023	76 372	14 283	9 215	377	321
2024	69 913	14 498	8 898	828	314
2025	55 229	12 005	9 755	1 336	308

under 2025, med minskat samförstånd och tillbakadragande av missioner, vilket signalerade utmanande prognoser för traditionellt fredsbyggande. Det fanns 58 aktiva fredsoperationer under 2025, vilket var tre färre än under föregående år. Det innebar att antalet var under 60 för första gången sedan 2016. Två operationer startade 2025: Afrikanska unionens (AU) stöd- och stabiliseringsuppdrag i Somalia (AUSSOM), som följde på AU:s övergångsuppdrag i Somalia (ATMIS) och insatsstyrkan mot gäng (*Gang Suppression Force*, GSF) i Haiti. Vid slutet av året hade fyra operationer avslutats: Multinationella säkerhetsstödandet uppdraget (MSS) i Haiti; Organisationen för säkerhet och samarbete i Europas (OSSE) ordförandes personliga representant i frågan om konflikten som hanterats av OSSE:s Minsk-konferens (PRCIO); Södra Afrikas utvecklingsgemenskaps (SADC) uppdrag i Demokratiska republiken Kongo (SAMIDRC) samt FN:s stöduppdrag i Irak (UNAMI).

Antalet personal i multilaterala fredsoperationer i världen har minskat med nästan 49 procent under de senaste 10 åren. En minskning från 152 803 i december 2016 till 78 633 i december 2025. Den totala minskningen 2025 av personal på –15 818 kan främst hänföras till nedskärningar i Afrika söder om Sahara, där flest fredsoperationspersonal fanns.

Under de senaste 10 åren har FN:s budget för fredsbevarande minskat (i nominella termer) från cirka 7,9 miljarder dollar till precis under 5,4 miljarder dollar. FN var dock 2025 fortsatt den dominerande organisationen för multilaterala fredsoperationer. I december 2025 stod FN för 18 operationer och 67 procent av all personal. De flesta fredsoperationer under 2025 var emellertid ledda av regionala organisationer eller allianser, 34 multilaterala fredsoperationer (3 färre än under 2024). Tillfälliga koalitioner av stater ledde 6 multilaterala fredsoperationer under 2025, vilket var samma antal som under 2024. ●

5. MILITÄRUTGIFTER

De globala militärutgifterna beräknades 2025 öka för elfte året i rad till 2900 miljarder dollar, eller 2,5 procent av världens bruttonationalprodukt (BNP), vilket gav den högsta utgiftsnivån som någonsin noterats av SIPRI. Den långsammare ökningen under 2025 (+2,9 procent i reala termer jämfört med +9,7 procent 2024), berodde till stor del på att USA förändrade politiken och reducerade sina utgifter för militärt bistånd. Resten av världen bibehöll i de flesta fall den snabba ökningen av militärutgifterna.

Under 2025 steg de totala militärutgifterna i Afrika med 8,5 procent till 58,2 miljarder dollar, i Asien och Oceanien med 8,1 procent till 681 miljarder dollar och i Europa med 14 procent till 864 miljarder dollar. I Amerika däremot sjönk utgifterna med -6,6 procent till 1065 miljarder dollar och i Mellanöstern var de i stort sett oförändrade, 218 miljarder dollar. Utgifterna ökade i alla regioner sett över perioden 2016–25. Den genomsnittliga militära bördan i Europa fortsatte öka, från 2,8 procent 2024 till 3,2 procent 2025, mer än dubbelt så mycket som 2016.

USA var fortsatt landet med högst militärutgifter i världen. Dess utgifter på 954 miljarder dollar under 2025, 7,5 procent lägre än under 2024, stod för 33 procent av världens totala militärutgifter. Kina med näst högsta militärutgifterna, 336 miljarder dollar, stod för 12 procent av totalen i världen, medan Ryssland på tredje plats med 190 miljarder dollar stod för 6,6 procent.

Femton länder med de högsta militärutgifterna stod tillsammans för 80 procent av världens utgifter 2025, 2304 miljarder dollar. Flera av de 15 länderna var under 2025 inblandade, antingen direkt eller indirekt, i kriget i Gaza och Ukraina, däribland Israel, Ryssland och Ukraina så väl som

TOPP 15 AV MILITÄRUTGIFTER 2025

Land	Utgifter (miljarder dollar)	Förändring (%), 2024–25
1 USA	954	-7,5
2 Kina	[336]	7,4
3 Ryssland	[190]	5,9
4 Tyskland	114	24
5 Indien	92,1	8,9
6 Storbritannien	89,0	-2,0
7 Ukraina	[84,1]	20
8 Saudiarabien	[83,2]	1,4
9 Frankrike	68,0	1,5
10 Japan	62,2	9,7
11 Israel	48,3	-4,9
12 Italien	48,1	20
13 Sydkorea	47,8	2,6
14 Polen	46,8	23
15 Spanien	40,2	50
Delsumma topp 15	2 304	..
Världen	2 887	2,9

.. = inga tillgängliga eller tillämpliga data finns; [] = beräknad siffra.

Not: Utgiftssiffrorna är angivna i löpande (2025) priser och växelkurser i amerikanska dollar. Förändringar är angivna i reala termer, baserade på 2024 års fasta priser.

USA och flera andra medlemmar i Nato. Med militärutgifter jämförbart med 40 procent av BNP var Ukraina fortfarande landet med världens högsta militära bördan 2025. Rysslands militära börda var 7,5 procent under 2025.

I juni 2025 kom Natos medlemsstater överens om ett nytt militärutgiftsmål på 5 procent av BNP, att nås till 2035. Det tidigare målet från 2014 på 2 procent ökade därmed betydligt. I september 2025 publicerade FN:s generalsekreterare António Guterres en rapport, *The Security We Need*, som efterlyser en omvärdering av militärutgifter för att främja hållbar utveckling. ●

6. VAPENPRODUKTION OCH MILITÄRA TJÄNSTER

SIPRI Topp 100

De sammanlagda intäkterna för de 100 största vapenproducenterna och företagen för militära tjänster (SIPRI Topp 100-lista) uppgick till 679 miljarder dollar 2024, året med senast tillgängliga data. Det var 5,9 procent högre än 2023. Ökningen speglar efterfrågan på militär utrustning och militära tjänster pådrivet av en ökad global säkerhetsoro, pågående konflikter och ökade försvarsbudgetar. Av företagen på Topp 100-listan ökade 77 sina intäkter av vapenförsäljning under 2024, däribland 42 som rapporterade åtminstone en tvåsiffrig procentuell tillväxt. Med tanke på den ihållande efterfrågan och storleken på företagens orderstockar blir det troligen ytterligare ökningar av intäkterna under kommande år.

USA fortsatte dominera Topp 100-listan under 2024 med 39 företag med intäkter på totalt 334 miljarder dollar, 3,8 procent mer än under 2023. Kina var nummer två på listan med åtta företag som hade sammanlagda intäkter av vapenförsäljning på 88,3 miljarder dollar, 10 procent mindre än 2023. Bristen på data gjorde att endast två ryska företag fanns med på listan under 2024. Deras sammanlagda intäkter på 31,2 miljarder dollar var 23 procent högre än 2023.

Upprustning av leveranskedjorna

Den industriella kapaciteten att möta den ökade efterfrågan på avancerade vapen förhindras av samma geopolitiska spänningar som driver efterfrågan. Globaliseringen medförde komplicerade, internationella leveranskedjor och billigare kritiska material och komponenter. Koncentrerade glo-

VÄRLDENS TOPP 10 VAPEN- PRODUCERANDE OCH MILITÄRA TJÄNSTEFÖRETAG, EFTER INTÄKTER 2024

Företag	Land	Intäkter (miljarder dollar)
1 Lockheed Martin	USA	64 650
2 RTX	USA	43 600
3 Northrop Grumman	USA	37 850
4 BAE Systems	Storbritannien	33 790
5 General Dynamics	USA	33 630
6 Boeing	USA	30 550
7 Rostec	Ryssland	27 120
8 AVIC	Kina	20 320
9 CETC	Kina	18 920
10 L3Harris Technologies	USA	16 210

Not: Vapenintäkterna är angivna i fasta (2024) priser och växelkurser i amerikanska dollar.

"Land" avser det land där ägar- och kontrollstrukturerna för företaget är belägna, dvs platsen för ett företags huvudkontor.

bala leveranskedjor kan maximera kostnadseffektiviteten, men de kan också skapa flaskhalsar och sårbarheter. Sedan 2020 har till exempel Kina stadigt stramat åt exporten av kritiska material och ett flertal av världens största vapenproducenter har hänvisat till att sådana restriktioner är en stor risk för deras verksamhet.

För att minimera sitt beroende av nuvarande källor, har stater och företag valt att diversifiera sina leverantörer och fokusera på strategier att omforma globala leveranskedjor för ökad motståndskraft, minskade risker och anpassning till politiska eller ekonomiska allierade. Att växla till en högre grad av självförsörjning är emellertid ett långsiktigt mål och att inte kunna utnyttja stordriftsfördelar betyder dyrare vapen och minskad köpkraft för militära förvärvsbudgetar. ●

7. INTERNATIONELLA VAPENÖVERFÖRINGAR

Volymen av internationella överföringar av större konventionella vapen har under femårsperioden 2021–25 varit den högsta sedan slutet av kalla kriget och har ökat med 9,2 procent jämfört med perioden 2016–20. Det finns starka tecken på att efterfrågan på större vapen ökar, vilket troligen kommer att leda till ytterligare ökningar av vapenflödet globalt under de närmaste åren.

Konflikter, motsättningar och vapenöverföringar

Väpnade konflikter och geopolitiska spänningar är de främsta drivkrafterna för vapenförfärd i många länder. De flesta av världens största mottagarländer av större vapen under åren 2021–25 använde under perioden importerade vapen vid militära stridsoperationer. Vapenexporterande stater påverkas ofta direkt eller indirekt av konflikterna eller motsättningarna som driver efterfrågan hos importerande länder, vilket

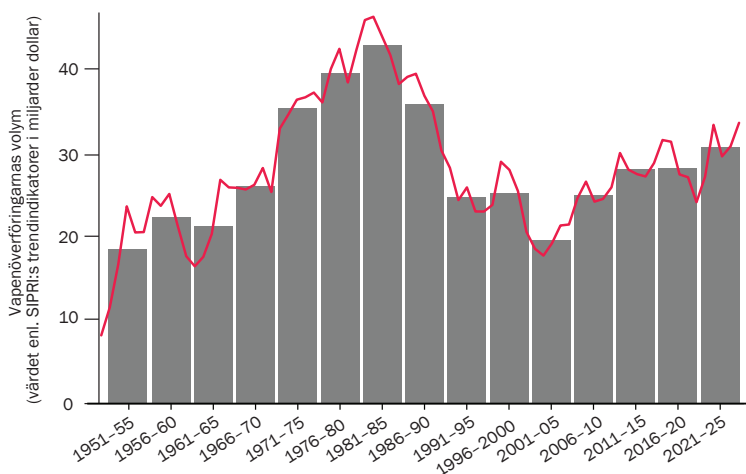
till en del förklarar varför de vill leverera vapen, även om det verkar stå i strid med deras deklarerade vapenexportpolitik.

Under 2021–25 var Israel inblandat i ett flerfrontskrig som härrörde från deras storskaliga offensiv i Gaza inledd i oktober 2023. Israel tog fortsatt emot vapen från sina leverantörsländer under hela perioden trots växande oro i en del länder över de höga dödstaten för civila i Gaza och de israeliska brotten mot internationell rätt. USA levererade flest vapen till Israel 2021–25, 68 procent av den israeliska vapenimporten, följt av Tyskland med 31 procent.

Leverantörer av större vapen

SIPRI har identifierat 66 länder som leverantörer av större vapen 2021–25, men de flesta var mindre exportörer. De 25 största leverantörsländerna stod för 98 procent av den totala exportvolymen. I topp låg fem länder, USA, Frankrike, Ryssland, Tyskland och Kina, vilka stod för 70 procent.

TRENDEN FÖR ÖVERFÖRINGAR AV STÖRRE VAPEN 1950–2025

Not: Stapeldiagrammet visar den genomsnittliga årliga volymen för överföringar för femårsperioder och linjediagrammet visar den årliga totalen sedan 1950.

DE STÖRSTA EXPORTÖRERNA OCH IMPORTÖRERNA AV STÖRRE VAPEN 2021–25

Lev- erantör	Globala andelar: exporten (%)	Mot- tagare	Globala andelar: importen (%)
1 USA	42	1 Ukraina	9,7
2 Frankrike	9,8	2 Indien	8,2
3 Ryssland	6,8	3 Saudiarabien	6,8
4 Tyskland	5,7	4 Qatar	6,4
5 Kina	5,6	5 Pakistan	4,2
6 Italien	5,1	6 Japan	3,9
7 Israel	4,4	7 Polen	3,6
8 Storbritannien	3,4	8 USA	2,9
9 Sydkorea	3,0	9 Kuwait	2,8
10 Spanien	2,3	10 Australien	2,8

USA:s vapenexport ökade med 27 procent mellan 2016–20 och 2021–25 och ökade landets andel av världens vapenexport från 36 procent till 42 procent. Kända framtida leveranser tyder på att USA kommer att förbli världens överlägset största vapenexportör. Det är en ställning som inger oro för ett beroende för några av de viktigaste kunderna och allierade. Rysslands vapenexport har däremot mer än halverats mellan 2016–20 och 2021–25, –64 procent, vilket utgör en global andel på 6,8 procent. Det är en nivå långt under någon tidigare femårsperiod i landets historia eller någon tidigare femårsperiod sedan 1950 för dess föregångare, Sovjetunionen.

Nuvarande 27 EU-medlemmars sammanlagda vapenexport ökade med 36 procent mellan 2016–20 och 2021–25. De stod för 28 procent av världens totala vapenexport under perioden 2021–25. Det motsvarade två tredjedelar av volymen av den amerikanska vapenexporten under samma period, men var fyra gånger högre än Rysslands exportvolym och fem gånger högre än Kinas. Frankrikes vapenexport steg med 21 procent mellan 2016–20 och 2021–25 och stod för 9,8 procent av världens totala export. Tysklands vapenexport ökade med

IMPORT AV STÖRRE VAPEN EFTER REGION

Mottagande region	Global andel (%), 2021–25	Förändring i import- volym (%) mellan 2016–20 och 2021–25
Afrika	4,3	–41
Amerika	5,6	12
Asien och Oceanien	31	–20
Europa	33	210
Mellanöstern	26	–13

15 procent, vilket motsvarade en andel på 5,7 procent.

Mottagare av större vapen

SIPRI har identifierat 162 länder som mottagare av större vapen under perioden 2021–25. De fem största mottagarländerna var Ukraina, Indien, Saudiarabien, Qatar och Pakistan. De stod tillsammans för 35 procent av den totala vapenimporten under perioden. Ukrainas vapenimport var omkring 100 gånger högre under 2021–25 än under 2016–20 och landet blev världens största mottagare av vapen med åtminstone 36 stater som levererade större vapen, huvudsakligen som bistånd. Kinas vapenimport föll med 72 procent mellan 2016–20 och 2021–25 då landet fortsatte utöka sin inhemska design- och produktionskapacitet av större vapen.

Vapenimporten till länderna i Europa mer än tredubblades mellan 2016–20 och 2021–25, +210 procent. Den nådde en nivå betydligt högre än någonsin sedan kalla krigets slut och Europa blev regionen med högst import för första gången sedan 1960-talet. Vapenimporten till länderna i Amerika ökade också med +12 procent. Minskad import sågs emellertid till länder i Afrika –41 procent, Asien och Oceanien, –20 procent samt Mellanöstern –13 procent. ●

8. VÄRLDENS KÄRNVAPENARSENALER

I början av 2026 innehade nio länder (USA, Ryssland, Storbritannien, Frankrike, Kina, Indien, Pakistan, Nordkorea och Israel) tillsammans omkring 12 187 kärnstridsspetsar, av vilka 9745 beräknades finnas i militära lager redo för eventuell användning. Omkring 4012 av stridsspetsarna beräknades vara utplacerade och operativa och omkring 2100–2200 av dessa förmodas hållas i högsta beredskap på ballistiska robotar.

Det totala antalet kärnstridsspetsar i världen fortsätter att minska, men det beror enbart på att USA och Ryssland demonterar gamla stridsspetsar. Det verkar som antalet stridsspetsar som årligen demonteras minskar och det är troligt att takten de gamla stridsspetsarna demonteras i snart kommer att överträffas av takten med vilken nya stridsspetsar läggs i de globala lagren. Bristen på öppenhet försvårar bedömningarna av kärnvapenarsenalernas status och staterna har under de senaste

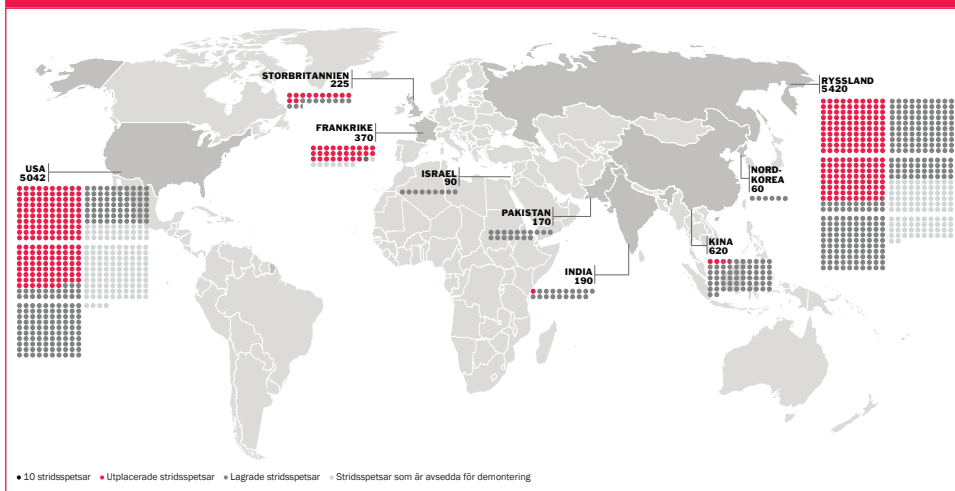
åren blivit ännu mer förtegnade om sina kärnvapen. Detta beror till viss del på tillbakagången för vapenkontrollavtal som innehöll öppenhetsåtgärder, som till exempel 2010 års Fördrag om åtgärder för ytterligare minskning och begränsning av strategiska offensiva vapen (Nya START).

Trenderna för modernisering av kärnvapen

Alla nio kärnvapenstater fortsatte att stärka sina kärnvapenarsenaler under 2025 och en del placerade under året ut nya vapensystem med kärnvapen eller hade kapacitet att bära kärnvapen. USA och Ryssland har tillsammans nästan 86 procent av alla kärnstridsspetsar och de har båda omfattande pågående nukleära moderniseringsprogram. Kina är också mitt uppe i en betydande modernisering och utökning av sin kärnvapenarsenal, vilken beräknas ha ökat från 600 till 620 stridsspetsar under året.

Moderniseringen och ytterligare utplacering av kärnvapen ökar de potentiella riskerna med kärnvapenupprustning. Mest destabiliserande är sammanflätningen av

VÄRLDENS KÄRNVAPENLAGER I JANUARI 2026

Not: Gränserna på kartan innebär inte att de godkänns av SIPRI.

VÄRLDENS LAGER AV KLYVBART MATERIAL 2025

Det explosiva material som används i kärnvapen är klyvbart material, antingen höganrikat uran eller separerat plutonium. Kina, Frankrike, Pakistan, Ryssland, Storbritannien och USA har producerat både höganrikat uran och plutonium till sina kärnvapen, medan Indien och Israel huvudsakligen har producerat plutonium. Nordkorea har producerat plutonium för att använda i kärnvapen, men tros även producera höganrikat uran till kärnvapen.

Alla länder med en civil kärnkraftsindustri kan producera klyvbart material.

The International Panel on Fissile Materials sammanställer information om världens lager av klyvbart material.

Världens lager i ton 2025

<i>Höganrikat uran</i>	1 240
I eller tillgängligt för vapen	1 100
Inte direkt tillgängligt för vapen	
Oskyddat	130
Skyddat/övervakat	10
<i>Separerat plutonium</i>	565
I eller tillgängligt för vapen	140
Inte direkt tillgängligt för vapen	
Oskyddat	265
Skyddat/övervakat	160

kärnvapen och konventionella kapaciteter, som den ökade överlappningen mellan kärnvapen med dubbel kapacitet och konventionella militära kapaciteter, särskilt robotar samt spridningen av oberoende målsökningsrobotar med flera stridsspetsar. Under de senaste åren har även leveranssystem för kärnvapen baserade på ubåtar spridits, särskilt i de fyra kärnvapenstaterna i indo-pacifiska regionen.

Kärnvapendoktriner och delning av kärnvapen

Det globala strategiska sammanhanget har genomgått stora förändringar under de

VÄRLDENS KÄRNVAPEN-ARSENALER I JANUARI 2026

Land	Stridsspetsar i militära lager ^a		Totalt i lager ^c
	Utplacerade ^b	Totalt	
USA	1 770	3 700	5 042
Ryssland	1 796	4 400	5 420
Storbritannien	120	225	225
Frankrike	280	290	370
Kina	34	620	620
Indien	12	190	190
Pakistan	–	170	170
Nordkorea	–	60	60
Israel	–	90	90
Total	4 012	9 745	12 187

– = noll eller försumbart värde.

Not: Alla beräkningar är ungefärliga. SIPRI reviderar sina data över världens kärnvapenarsenaler varje år baserat på ny information och uppdateringar. Länderna är ordnade efter datum för första kända kärnvapenprov. Det finns inget avgörande bevis i öppna källor att Israel har testat kärnvapen.

^a "Militära lager" betyder alla utplacerade stridsspetsar och stridsspetsar i centrala lager som eventuellt kan utplaceras efter vissa förberedelser. Inga gamla stridsspetsar ingår.

^b "Utplacerade stridsspetsar" är de som är placerade på robotar eller finns på baser med operativa styrkor.

^c "Totalt lager" innebär stridsspetsar i lager och reserv samt de stridsspetsar som är avsedda för demontering.

senaste åren. Kärnvapenstaternas doktriner verkar också ha förändrats för att spegla den nya omgivningen och flera länder ökar kärnvapnens roll i sina säkerhetsstrategier och sänker tröskeln för eventuell användning. Det syns en betydande utveckling under 2025 vad gäller delning och samordning av kärnvapen, med bland annat ett nytt samordningsavtal mellan Frankrike och Storbritannien. ●

9. SPRIDNING OCH ANVÄNDNING AV ROBOTAR OCH BEVÄPNADE DRÖNARE

Efterfrågan och spridning ökar av både konventionella robotar och robotar med dubbla kapaciteter samt ett stort utbud av obemannade beväpnade drönare. Systemen produceras och exporteras i mycket högre grad än tidigare. Drivkrafterna är pågående konflikter och att länder försöker utveckla eller utöka sina arsenaler. Framsteg inom integreringen av styrning, framdrivning och last gör att enkelriktade drönare alltmer liknar kortdistansrobotar, vilket ytterligare försvårar försöken att reglera sådana system.

Användning i väpnade konflikter

Robotar och beväpnade drönare användes i väpnade konflikter under 2025 på en mängd olika sätt. Däribland precisionsattacker från långt distans mot fienders infrastruktur och strategiska mål långt inne på deras territorium, kraftiga robotattacker för att övervinna luftvärn och robotförsvär, drönarsvärmar och drönarattacker med förstapersonsperspektiv samt planerade operationer med attackdrönare utplacerade inne på fiendtligt territorium för att slå ut strategiska mål eller likvidera högt uppsatta militärer.

Den snabba utvecklingen av beväpnade drönare över hela spektrumet av dessa system, deras överkomliga priser och mångsidighet representerar en banbrytande trend som ändrar krigföringens natur, inklusive underrättelse-, övervaknings- och spänningsoperationer (ISR). Den snabba spridningen av drönare och deras ökade användning i väpnade konflikter har utlöst en parallell kapprustning i motåtgärder.

Regleringsmekanismer

Vapen- och exportkontrollsrådet inom området ligger redan efter. De existerande

OPERATION SPIDER'S WEB

Genom att använda mer än 100 attackdrönare som smugglats in i Ryssland under flera månader utförde Ukraina en samordnad strategisk specialoperation, *Operation Spider's Web*, där man den 1 juni 2025 anföll flera flygbaser långt inne i Ryssland. Totalt 41 ryska flygplan rapporterades skadade, inklusive omkring en tredjedel av Rysslands bombplansflotta med kärnvapenkapacitet. Anfallet tvingade Ryssland att sprida ut sina strategiska bombplan och göra stora förändringar av sin militära logistik.

instrumenten som Haag-uppförandekoden mot spridningen av ballistiska robotar, den internationella gruppen för kontroll av robotar och robotteknologi (*Missile Technology Control Regime*, MTCR) samt Wassenaar-arrangemanget för exportkontroll av konventionella vapen och materiel och teknologier med dubbla användningsområden täcker bara delar av de framväxande hoten. Det finns inget öronmärkt, bindande instrument som styr beväpnade drönare och nyligen genomförda multilaterala forum har kämpat för att nå samförstånd, speciellt i relation till rysk-ukrainska kriget.

Staterna växlar till mångsidigare, autonoma och AI-integrerade plattformar som kan utföra, till exempel attacker, ISR eller svärmoperationer. De investerar även i lager-på-lager-idéer för en "drönarvägg" och projekt för missilförsvär i hemlandet, till exempel den amerikanska *Golden Dome*, för att möta nya hot. Många typer av robotattacker och beväpnade drönaranfall som sker i konfliktzoner bryter mot principerna om åtskillnad och proportionalitet enligt gällande lagar om väpnad konflikt. Utvecklingen mot helt autonoma drönarsystem reser frågor om ansvarighet och efterlevnad med internationell humanitär rätt. ●

10. KÄRNVAPENNEDRUSTNING, VAPENKONTROLL, ICKE-SPRIDNING OCH SÄKERHET

Under 2025 försämrades den globala kärnvapenordningen ytterligare. Dåliga relationer och brist på strategisk dialog mellan kärnvapenstaterna hindrade fortsatta framsteg för nedrustning och vapenkontroll. Vid slutet av året fanns få tecken på nära förestående förhandlingar om ramverk för vapenkontroll med Kina, Ryssland och USA inblandade. Detta trots delvis upptinade relationer mellan de två största kärnvapenstaterna, Ryssland och USA, och det annalkande utgångsdatumet för det bilaterala 2010 års Nya START.

Geopolitiska motsättningar och regionala konflikter belyste risken för användning av kärnvapen samt möjligheten för okontrollerat utsläpp av radioaktivt material genom attacker på civil kärnkraftsinfrastruktur. Trots att allvaret med några av riskerna och vikten av minskade kärnvapenrisker erkändes allmänt i multilaterala organ ledde det inte till konkreta åtgärder.

Attacker på nukleära anläggningar i Iran

Den globala icke-spridningsregimen drabbades av ett hårt slag i juni 2025 när Israel attackerade Iran, där USA senare anslöt till Israel och anföll iranska nukleära anläggningar under ett tolvdagars krig. Även om det framställdes som ett krig med ett mål att åstadkomma icke-spridning, undergrävde attackerna målet genom att de ledde till ett slut på Internationella atomenergiorganets fortsatta övervakning av de iranska nukleära anläggningarna. Attackerna fördömdes av flera rättsexperten och stater som ett klart brott mot internationell rätt. Kriget visade icke-kärnvapenstaters sårbarhet för angrepp från kärnvapenstater

80-ÅRSJUBILEUM FÖR HIROSHIMA OCH NAGASAKI

Den fortsatta urholkningen av internationella normer för kärnvapennedrustning, icke-spridning och vapenkontroll kastar en skugga över 80-årsjubileet av 1945 års bombningar av Hiroshima och Nagasaki. Dessa och andra oroande trender ”bortser uppenbart från de lärdomar det internationella samfundet skulle dragit av tragedier i historien”, enligt borgmästaren i Hiroshima, Kazumi Matsui.

och bidrog till normalisering av ”förebyggande” våldsanvändning.

Multilaterala processer

Tolvdagarskriget och de upprepade attackerna på ukrainska kärnkraftverk kommer sannolikt påverka den översynskonferens för 1968 års Icke-spridningsavtal som ska hållas 2026. De negativa trenderna kommer utöver oron för ett möjligt återupptagande av kärnvapentester, att Nya START-fördraget löper ut i februari 2026 och andra oenigheter mellan Icke-spridningsavtalets parter, som mestadels rör bristen på framsteg för kärnvapennedrustning. Det kommer sannolikt öka pressen på diskussionerna vid konferensen.

Statsparter till 2017 års Fördrag om förbud för kärnvapen enades om att inta en stark ståndpunkt mot kärnvapenavskräckning och för deras fortsatta engagemang för den tidigare överenskomna Wiendeklaration och dess handlingsprogram. Vid slutet av 2025 var emellertid utsikterna att bygga en meningsfull politisk kraft med kärnvapenstaterna för nya riskreducerande åtgärder, än mindre steg mot nedrustning, fortsatt högst osannolika. ●

11. KEMISKA VAPEN OCH SÄKERHETSHOT

Kemiska vapen är förbjudna genom 1993 års C-vapenkonvention som trädde i kraft 1997 och i december 2025 hade konventionen 193 statsparter. Organisationen för förbudet av kemiska vapen (OPCW) övervakar implementeringen av C-vapenkonventionen, verifierar nedrustning av kemiska vapen och hjälper till att förhindra återinförandet av kemiska vapen. OPCW slutförde 2023 framgångsrikt nedrustningen av alla deklarerade lager av kemiska vapen och dess inriktning har ändrats till förhindrandet av återinförandet av kemiska vapen.

Påståenden om användning av kemiska vapen och reaktioner på det

Trots att C-vapenkonventionen är ett av de mest framgångsrika nedrustningsfördragen har det stått inför betydande utmaningar och efterlevnadsfrågor, särskilt angående Syrien och Ryssland. Syrien anslöt till C-vapenkonventionen 2013 och deklarerade senare ett program med kemiska vapen som troddes ha blivit förstört under verifiering av OPCW år 2016. OPCW:s undersökningar visade emellertid senare att Syrien inte hade efterlevt reglerna och hade använt kemiska vapen vid flera tillfällen sedan 2014. Under de senaste tio åren har OPCW:s medlemsstater utan framgång försökt få Syrien att följa reglerna. Situationen i Syrien ändrades emellertid betydligt under 2025 efter att den nya regeringen lovade att fullt ut samarbeta med OPCW för att demontera återstoden av Syriens program för kemiska vapen. Påståenden om användning av kemiska vapen i Sudan och Ukraina inger fortsatt oro.

PÅSTÅDD ANVÄNDNING AV KEMISKA VAPEN I SUDAN OCH UKRAINA

Vid OPCW:s besök för teknisk support i Ukraina kunde 2025 fastställas att det fanns kravallbekämpningsmedel på slagfälten och flera länder begärde ett klargörande från Ryssland om fynden. Förtydliggörandeförandet återopades också 2025 i Sudan för att belysa den påstådda användningen av kemiska vapen.

Kontroll och nedrustning av kemiska vapen

OPCW har påverkats av kriget i Ukraina på flera sätt, bland annat genom en varaktig polarisering i beslutsfattande instanser och genom ständiga desinformationskampanjer. Den förbättrade situationen i Syrien har emellertid bidragit till mindre konfrontation och beslut har tagits i samförstånd i frågor som tidigare varit ifrågasatta, som till exempel OPCW:s budget. OPCW har samtidigt fortsatt sina rutinaktiviteter, som verifiering, internationellt samarbete och bistånd samt övervakning av teknologisk utveckling relevant för C-vapenkonventionen, främst inom artificiell intelligens. OPCW:s forskningscentrum för kemi och teknologi startade 2023 och har spelat en viktig roll som stöd för organisationens arbete med dess tekniska kapacitet och laboratoriekapacitet.

I november 2025 utsåg OPCW:s medlemsstater Sabrina Dallafior från Schweiz till organisationens nya generaldirektör. Hon tillträder i juli 2026. ●

12. BIOLOGISKA VAPEN OCH HOT MOT HÄLSA OCH SÄKERHET

Biologiska vapen utgörs av bakterier, virus eller giftämnen som sprids för att orsaka skada genom en leveransmekanism och är förbjudna i internationell rätt. Det viktigaste juridiska instrumentet som förbjuder biologisk krigsföring är 1972 års B-vapenkonvention. B-vapenkonventionen är på väg mot universalitet genom att Komorerna och Kiribati tillträdde konventionen under 2025 och statsparterna blev 190.

En bredare regim mot biologisk krigsföring inkluderar 1925 års Genèveprotokoll, vilket förbjuder användning av kemiska och biologiska vapen i krig samt ett växande antal andra åtgärder. Där finns exportkontrollregimer som Australiengruppen, FN:s generalsekreterares mekanism för undersökning av påstådd användning av kemiska och biologiska vapen samt Säkerhetsrådets resolution 1540. Dessa bredare åtgärder syftar alla till att stärka aspekter av förbudet mot och förebyggandet av biologiska vapen.

Nedrustning och icke-spridning av biologiska vapen

Under 2025 firades två betydande jubileer. Hundraårsjubileet av 1925 års Genèveprotokoll och femtioårsjubileet av B-vapenkonventionens ikraftträdande. Jubileerna bekräftade styrkan i normen mot biologiska vapen men samtidigt understryks svårigheten att omsätta normen till effektiv institutionell kapacitet.

Under 2025 kännetecknades mötena för arbetsgruppen för att stärka B-vapenkonventionen av en övergång från debatt om begrepp till utformning av konkret text, även om procedurmässiga dödlagen förhindrade ett formellt antagande av en slutrapport vid slutet av året. På samma sätt präglades 2025 års möte för B-vapenkon-

SÄKERHETSDYNAMIKEN FÖR GLOBAL HÄLSA

Hot från infektionssjukdomar, beredskap för pandemier och internationell hälsostyrning spände över frågor om öppenhet, tillit och geopolitisk konkurrens under 2025. USA drog sig ur Världshälsoorganisationen, WHO. WHO:s medlemsländer antog ett nytt pandemiavtal och en rådgivande grupp drog slutsatsen att undersökningarna om ursprunget för Covid-19 fortsatt är resultatlösa.

ventionens statsparter av ett procedurmässigt dödläge och en oförmåga att nå samförstånd om väsentliga resultat. I generalförsamlingens första kommitté uppmanade USA länder att ansluta till USA-ledda AI-verifieringsinitiativ för att förbättra verkställigheten och övervakningen av B-vapenkonvention.

Teknologiska framsteg och risker

Framsteg inom AI, syntetisk biologi och laboratorieautomatisering ökar omfattningen, hastigheten och tillgängligheten av livsvetenskaperna och intensifierar både deras gynnsamma och destabiliserande förmåga. Den här utvecklingen ställer nya krav på styrningssystemen som till stora delar utformats för en annan teknologisk tid. Utmaningen för vapenkontroll- och biosäkerhetsramverk kretsar kring institutionell anpassning, införande och förtroendebyggande över alltmer komplicerade vetenskapliga ekosystem. ●

13. KONVENTIONELL VAPEN-
KONTROLL OCH REGLERINGEN
AV INHUMANA VAPEN

Det viktigaste multilaterala avtalet för att reglera inhumana vapen är 1981 års Konvention om särskilt inhumana vapen. Det finns också separata konventioner för truppminor och klusterammunition. Övriga kategorier konventionella vapen som väcker humanitär oro behandlas i andra juridiska och politiska processer.

Frånträden från konventionerna för
klusterammunition och truppminor

En viktig utveckling under 2025 var frånträden utan motstycke från 2008 års Konvention om klusterammunition (CCM) och 1997 års Ottawakonvention om truppminor. Litauens utträde ur CCM, som trädde ikraft 6 mars 2025, var första gången som en stat frånträdde ett humanitärt vapenkontrollavtal. Kort därefter meddelade fem europeiska länder, Estland, Finland, Lettland, Litauen och Polen, sin avsikt att frånträda Ottawakonventionen med hänvisning till det oroliga säkerhetsläget på grund av kriget mellan Ryssland och Ukraina. Estlands, Lettlands och Litauens frånträden började gälla 27 december 2025, medan Polens och Finlands trädde i kraft 10 januari 2026 respektive 20 februari 2026.

Explosiva vapen i befolkade områden

Användningen av explosiva vapen i befolkade områden (EWIPA) var 2025 fortsatt utbredd i större väpnade konflikter. Särskilt förödande konsekvenser sågs i Gaza, Sudan och Ukraina. Ett politiskt uttalande från 2022 försöker ta itu med de humanitära konsekvenserna av användningen av EWIPA och har godkänts av 90 länder. Det andra uppföljningsmötet 2025 avslutades med förnyat kollektivt engagemang för att

ANVÄNDNING AV KONVENTIONELLA
INHUMANA VAPEN 2025

Vapenkategori	Länders användning
Truppminor	Kambodja ^a ; Iran; Nordkorea; Myanmar; Ryssland; Ukraina ^a
Klusterammunition	Myanmar; Iran ^a ; Ryssland; Thailand ^a ; Ukraina
EWIPA	Utbredd användning, inklusive i större väpnade konflikter som i Gaza, Sudan och Ukraina
Brandvapen	Ryssland; Sydsudan; Ukraina

EWIPA = explosiva vapen i befolkade områden.

^a Påstådd användning.

översätta politiska löften till konkreta militära och humanitära åtgärder.

Spänningen mellan humanitära imperativ
och militär nödvändighet

Försöken att bevara eller stärka resultaten av multilateral konventionell nedrustning och vapenkontroll samt att sprida normer som minskar den humanitära kostnaden av vapen är under stor press. Generellt värde-
rar många länder numera strävan efter politisk-militära fördelar framför vapenkontroll. I den växande strategiska konkurrensen är länderna alltmer ovilliga att samtycka till vapenkontrollbegränsningar och öppenhetsåtgärder i tron att dessa skulle ge motståndarna fördelar. Ramverken skapade för att skydda mänskligt liv och värdighet står under stark press vid en tid när civila står inför ökade risker vid väpnade konflikter samt när internationell rätt i stort är hotad. ●

14. ARTIFICIELL INTELLIGENS OCH INTERNATIONELL FRED OCH SÄKERHET

Framsteg i artificiell intelligens (AI) kommer att ge stora fördelar, men de kan också skapa eller förvärra befintliga hot mot internationell fred och säkerhet. På senare år har länder alltmer erkänt nödvändigheten att hantera dessa komplicerade risker, från både civil och militär AI, genom att inrätta nya forum och initiativ. Under 2025 fortsatte diskussionerna och arbetet relaterade till dessa forum och initiativ.

Militär AI

Under den senaste tioårsperioden har de internationella policydiskussionerna om militär användning av AI mestadels fokuserats på autonoma vapensystem. Vapensystem som vanligtvis karakteriseras som vapensystem som när de aktiverats kan välja mål utan mänsklig inblandning. Sedan 2023 har emellertid diskussionerna utökats till andra militära användningsområden för AI, som målinriktning, planering och underrättelseanalys. Rapporterad användning av AI i större väpnade konflikter under 2025, särskilt i Gaza och Ukraina, har lett till att beslutsfattare ägnat särskild uppmärksamhet till så kallade AI-aktiverade beslutssystem.

Diskussioner om autonoma vapensystem har historiskt främst skett i Genève inom ramen för 1981 års Konvention om särskilt inhumana vapen, men 2025 inrättades ett öronmärkt diskussionsspår i FN:s generalförsamling i New York. Dessutom publicerade generalsekreteraren António Guterres sin första rapport om militär AI och generalförsamlingen bestämde att under 2026 sammankalla informella utbyten om freds- och säkerhetskonsekvenserna av militär

VIKTIGA STYRNINGSdokument FÖR AI ANTAGNA 2025

Uppförandekoden för AI-modeller för allmänna ändamål (Code of Practice for General-purpose AI Models): antagen av EU i juli.

EU:s AI-strategidokument: Handlingsplanen för AI-kontinenten (publicerad i april) och Strategi för tillämpning av AI (publicerad i oktober).

Kinas handlingsplan för global AI-styrning (China's Global AI Governance Action Plan): Tillkännagavs vid världskonferensen för AI i juli. Det är en 13-punkters färdplan för att främja internationellt samarbete om AI:s säkerhetsstandarder och tekniska normer.

USA:s AI-handlingsplan (The United States' AI Action Plan): tillkännagavs i juli. Planen beskriver nationella prioriteringar för federal AI-forskning och sektorspecifika säkerhetsriktmärken för kritisk infrastruktur och hälso- och sjukvård.

AI. Det treåriga mandatet för konventionens grupp av regeringsexperten avslutas under 2026 och nästa steg för reglering av autonoma vapensystem måste bestämmas, inte minst om staterna formellt kan starta förhandlingar om ramverket och innehållet i ett nytt styrningsinstrument.

Civil AI

Försöken att förstå konsekvenserna av civil AI för fred och säkerhet utvecklades fortsatt under året. Utvecklingen inkluderade ett avtal mellan FN:s medlemsstater att inrätta en oberoende internationell vetenskaplig panel om AI, bildandet av en global dialog med flera intressenter om styrningen av AI samt toppmötet om AI i Paris. Dessutom övergick EU och flera stater ledande inom AI-utvecklingen, som Kina och USA, från grundläggande lagar eller frivilliga AI-principer (för det mesta utarbetade 2023–24), till att anta eller införa formella, verkställbara styrningsprocesser och nya detaljerade efterlevnadsregler och direktiv. ●

15. TRENDER, INCIDENTER OCH STYRNING AV DIGITALA OCH CYBERTEKNOLOGIER

Cyberrymden och dess påverkan på geopolitik utvecklas ständigt. Klyftan mellan regeringars och kriminella aktörers cyberaktiviteter suddas ut alltmer. Cyberoperationer finns i flera konflikter samtidigt med militära operationer. Ransomware-aktiviteter påverkar både offentliga och privata data, kritisk infrastruktur och politiken på en aldrig tidigare skådad skala. AI har blivit det karaktäristiska kännetecknet i cybersäkerhet. Därmed kan fiender upptäcka sårbarheter, inleda attacker och undvika upptäckt, samtidigt som försvararna fått ny kapacitet att övervaka nätverk, identifiera avvikelser och att svara.

Mot denna bakgrund försöker flera pågående diplomatiska processer skapa nya styrningsinstrument och ramverk, stärka regionalt samarbete eller hantera specifika cyberhot.

Cybertrender

Med ökad teknologisk förändring och geopolitisk ombytlighet var utvecklingen av cyberkapaciteter under 2025 både en katalysator för framsteg och en källa till sårbarhet. Under året utvecklades cyberoperationer fortsatt som en integrerad komponent i modern konflikt. Som exempel kan nämnas Ryssland och Ukraina som var involverade i utbredda och ihållande cyberoperationer. Indien och Pakistan integrerade för första gången öppet cyberoperationer i en väpnad konflikt när den ovanligt allvarliga militära krisen bröt ut i maj 2025. Iran och Israel använde samordnade digitala hämndaktioner vid deras uppgörelse.

Utöver aktiva konfliktområden visade sofistikerade spionagekampanjer under 2025 hur motståndare kan förbereda sig för

eventuella framtida konflikter samtidigt som de samlar in känslig information. Cyberbrott utvecklades också fortsatt både i storlek och förfining, med ransomware och andra attacker som utnyttjade leveranskedjor och tillfogade växande ekonomisk skada, samtidigt med en snabb framväxt av skickliga bedrägerioperationer.

Styrning av cyberrymden

Det var också ett avgörande år för global styrning av cyberrymden. En öppen arbetsgrupp i FN avslutade sitt mandat och fastställde en ny permanent global mekanism för länders ansvarsfulla beteende i cyberrymden, även om de ständiga oenigheterna om relevansen för internationell rätt inom detta område fortsatt var olösta. Det fanns också fortsatt momentum för initiativ som tar itu med cyberintrångskapacitet och ransomware. I oktober 2025 öppnades dessutom FN:s Konvention mot cyberbrott för underskrift mitt under pågående debatter om att balansera säkerhet med mänskliga rättigheter.

Ytterligare en trend under 2025 var att länder började göra offentliga uttalanden där de påstådda gärningsmännen för cyberattacker namngavs. Stater och regionala organisationer publicerar också allt oftare tolkningar av hur internationell rätt tillämpas på deras uppförande i cyberrymden, för att främja en stabilare, säkrare och mer förutsägbar cybermiljö. Colombia, Sydkorea och Thailand publicerade 2025 nationella ställningstaganden, vilket gjorde att 35 stater, tillsammans med Afrikanska unionen och EU, har offentliggjort sina ståndpunkter. ●

16. STYRNING AV RYMDSÄKERHET

Under det senaste årtiondet har antalet länder som bedriver rymdaktiviteter av ekonomiska, vetenskapliga och militära skäl vuxit avsevärt och fler länder har antagit en nationell och regional rymdpolitik. Medan yttre rymden har använts av militära skäl sedan rymdålderns början, utgör nuvarande geopolitiska spänningar och ökad konkurrens inom rymdaktiviteter ett ökande hot mot rymdsystemen. Det växande intresset för "rymdförnekande förmågor" är särskilt oroande med tanke på den parallella tillväxten av civila rymdaktiviteter och det övergripande samhällsberoendet av rymdsystem.

Rymden för militära syften

Under 2025 ökade flera länder sin jakt på nya militära rymdförmågor. Den här trenden att tillämpa oberoende förmågor sammanfaller med ny nationell och regional politik där rymdsäkerhet prioriteras, både i Kina, USA och i Europa. Förändringar i amerikansk politik innehåller planer på investeringar i rymdbaserade interceptorer, politik för "rymdkrigföring" samt åtgärder för att "garantera amerikansk rymdöverlägsenhet". Yttre rymden var också framträdande i Kinas vitbok om vapenkontroll, nedrustning och icke-spridning publicerad 2025. Frankrike, Tyskland och Storbritannien införde nya nationella strategier som innehöll planerade investeringar i rymdförnekande förmågor, medan EU föreslog ny lagstiftning för att säkra oberoende tillgång till rymden och utöka europeisk industri (ett utkast till EU:s rymdlag). Utvecklingen av oberoende europeisk rymdförmåga sporrar av en växande osäkerhet i de transatlantiska relationerna och upplevda hot från Ryssland.

DEN AMERIKANSKA GYLLENE KUPOLEN

Under 2025 offentliggjorde USA planer på ett nytt robotförsvarssystem i flera lager, inklusive ett lager av rymdbaserade interceptorer, känt som den Gyllene kupolen (*Golden Dome*). Beräkningen av de totala kostnaderna som släpptes 2025 varierade från Vita husets 175 miljarder dollar till oberoende beräkningar som översteg 500 miljarder dollar. Initiativet måste övervinna enorma tekniska hinder, som en oro för att det är osannolikt att det är ett pålitligt försvar mot robotar och att det kan försvaga strategisk stabilitet och utlösa en ny kapprustning i rymden.

Multilaterala förhandlingar om rymdsäkerhet

Trots att multilaterala förhandlingar om styrning av rymden har varit i gång under flera årtionden har framstegen varit få. FN:s rymdsäkerhetssamtal avstannade under 2025. Det första mötet i april för FN:s öppna arbetsgrupp för att förhindra en kapprustning i yttre rymden (PAROS) i alla dess aspekter kämpade med procedurdebatter, men i det andra mötet i juli startade omfattande diskussioner. Spänningarna i säkerhetsrådets första kommitté ökade där USA och Israel motsatte sig FN:s grundläggande rymdresolutioner, speciellt den årliga resolutionen om PAROS.

Det finns trots allt möjligheter att minska riskerna i yttre rymden genom dialog bland flera nyckelaktörer, som Kina och europeiska stater. Kina visade 2025 en vilja att engagera sig i multilateral styrning av rymdsäkerhet genom sin vitbok. Det gjorde att det fanns flera vägar för Europa, Kina och andra länder att bygga gemensam förståelse för terminologi och begrepp inom rymdsäkerhet. Det kan hjälpa att minska riskerna för missuppfattningar, missförstånd och felberäkningar inom rymddomänen. ●

17. DUBBLA ANVÄNDNINGS- OMRÅDEN OCH VAPEN- HANDELSKONTROLL

Samlingen av globala, multilaterala och regionala instrument som eftersträvar att inrätta och främja överenskomna standarder för kontroll av handeln med militära produkter och produkter med dubbla användningsområden var 2025 fortsatt under betydande press på grund av geopolitiska motsättningar, nya och pågående väpnade konflikter och snabb utveckling inom viktiga teknologiska områden. Länder agerade alltmer ensidigt eller arbetade inom alternativa ramverk när de skapade nya kontroller för överföring av produkter eller begränsade överföringar till slutmål. Det gjordes emellertid inga allvarliga försök att avveckla de existerande instrumenten, vilket tyder på att många länder fortsatt värderar dem.

Vapenhandelsfördraget

Antalet statsparter till 2013 års Vapenhandelsfördrag fortsätter öka sakta, men de stora vapenexportörerna och importörerna har fortfarande inte anslutit. Dessutom finns det betydande luckor i antalet första rapporter och årsrapporter som lämnats in. Under 2025 var Vapenhandelsfördraget fortsatt en instans för svåra diskussioner om den mer omstridda vapenexporten, som vapenöverföringar till Israel och de som når de stridande parterna i Sudan. Länderna undersökte också vägar för att återuppliva fördragsprocessen och kom överens om att utarbeta en femårsstrategi för fördraget till 2027.

Multilaterala vapenembargon

Under 2025 fanns 14 FN-embargon och 22 EU-embargon i kraft. Inga nya multilaterala vapenembargon infördes, men FN:s vapenembargo mot Iran, som varit upphävt

FN OCH EU VAPENEMBARGON I KRAFT 2025

FN (14 embargon)

- Afghanistan (icke-statliga grupper: Talibaner) • Centralafrikanska republiken (delvis; icke-statliga grupper) • Demokratiska republiken Kongo (delvis; icke-statliga grupper) • Haiti (icke-statliga grupper) • Irak (icke-statliga grupper) • Iran • IS, al-Qaida och grupper associerade med dem (icke-statliga grupper) • Jemen (icke-statliga grupper) • Libanon (icke-statliga grupper) • Libyen (delvis; icke-statliga grupper) • Nordkorea • Somalia (icke-statliga grupper: al-Shabab) • Sudan (delvis: Darfur) • Sydsudan (delvis; icke-statliga grupper)

EU (22 embargon)

Direkta tillämpningar av FN-embargon (11):

- Afghanistan (icke-statliga grupper: Talibaner) • Centralafrikanska republiken (delvis; icke-statliga grupper) • Demokratiska republiken Kongo (delvis; icke-statliga grupper) • Haiti (icke-statliga grupper) • Irak (icke-statliga grupper) • IS, al-Qaida och grupper associerade med dem (icke-statliga grupper) • Jemen (icke-statliga grupper) • Libanon (icke-statliga grupper) • Libyen (delvis; icke-statliga grupper) • Nordkorea • Somalia (delvis: al-Shabab)

EU:s vapenembargon med andra villkor än FN:s motsvarigheter (3):

- Iran • Sudan • Sydsudan

Embargon utan FN-motsvarighet (8):

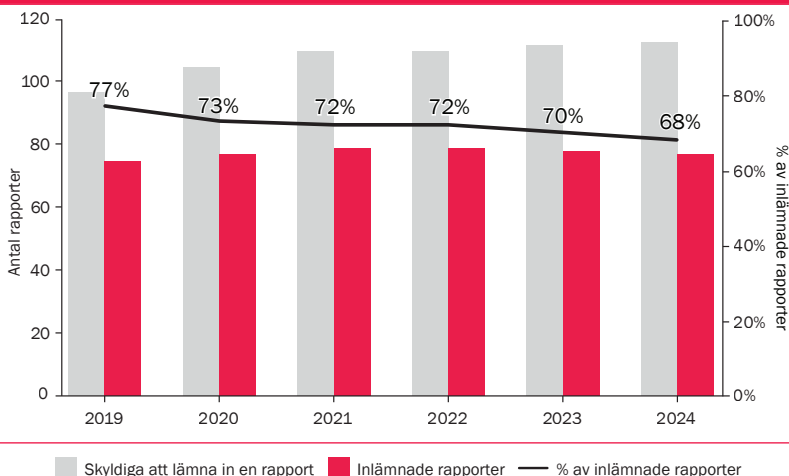
- Belarus • Egypten • Kina • Myanmar • Ryssland • Syrien • Venezuela • Zimbabwe

IS = Islamiska staten; delvis = embargo som tillåter vapenöverföring till regeringar om vissa villkor uppfyllts.

sedan 2023, återinfördes. Vissa staters vilighet att kringgå FN-embargon fortsatte att motverka deras effektivitet under 2025. Det finns till exempel klara bevis för vapenöverföringar till destinationer under embargo i Libyen och Jemen och för förbjuden export från Nordkorea till Ryssland. EU utökade

STATSPARTER TILL VAPENHANDELSFÖRDRAGET MED INLÄMNAD ÅRSRAPPORTER 2019–24

sitt vapenembargo mot Ryssland och Belarus och försökte stänga av transportvägar för att kringgå embargot. Försöken att förbättra västländernas vapenembargon mot Ryssland blev emellertid mindre samordnade under 2025 på grund av förändringen av den amerikanska politiken.

Exportkontrollregimer

Konsekvenserna av Rysslands invasion av Ukraina påverkade fortsatt arbetet i de multilaterala exportkontrollregimerna: Australiengruppen (om kemiska och biologiska vapen), Missilteknikkontrollregimen, *Nuclear Suppliers Group* och Wassenaar-arrangemanget för exportkontroll av konventionella vapen och produkter och teknologier med dubbla användningsområden. Trots dessa utmaningar kunde regimerna fortsatt göra stegvisa uppdateringar av kontrollistorna och göra framsteg i de teknologiska diskussionerna. Oförmågan för Wassenaar-arrangemanget att nå samförstånd om flera tillägg till kontrollistorna på grund av Rysslands veto ledde till att ett växande antal länder och EU antog kontrol-

ler för produkter som blivit föreslagna och diskuterade inom Wassenaar-arrangemanget.

EU:s exportkontroller

Under 2025 vidtog EU åtgärder för att stärka sitt gemensamma juridiska ramverk för kontroll av export, förmedling, transport och omlastning av militära produkter och produkter med dubbla användningsområden. EU avslutade en översyn av unionens gemensamma ståndpunkt om vapenexport och antog tillägg som stärkte språket i den gemensamma ståndpunkten om riskbedömning och som syftade till att förenkla gemensam produktion av militär utrustning i EU samt vapenöverföringar till Ukraina. Europeiska kommissionen gjorde dessutom ett försök att underlätta gemensam produktion genom att förändra systemet som reglerar överföringar av militär utrustning inom unionen. Några av dessa förslag mötte emellertid motstånd från EU:s medlemsländer som oroas över att förlora den nationella kontrollen över sin exportkontrollpolitik. ●

Vapenkontroll- och nedrustningsfördrag och avtal i kraft 1 januari 2026

- 1925 Protokoll rörande förbud mot användande i krig av kvävande, giftiga eller liknande gaser och bakteriologiska stridsmedel (Genèveprotokollet)
- 1948 Konventionen om förebyggande och bestraffning av brottet folkmord (*genocide*)
- 1949 Genèvekonventionerna rörande skydd för offren i väpnade konflikter; och 1977 Protokoll I och II (till 1949 års Genèvekonventioner) rörande skydd för offren i internationella respektive icke-internationella väpnade konflikter
- 1959 Antarktisdördraget om förbud mot militarisering av Antarktis
- 1963 Fördrag om förbud mot kärnvapenprov i atmosfären, yttre rymden och under vatten (Partiella provstoppsavtalet)
- 1967 Fördrag om principer för staternas uppträdande vid utforskandet och utnyttjandet av yttre rymden, däri inbegripet månen och övriga himlakroppar (Yttre rymdfördraget)
- 1967 Tlatelolco-fördraget om en kärnvapenfri zon i Latinamerika och Karibien
- 1968 Fördrag om förhindrande av spridning av kärnvapen (Icke-spridningsfördraget)
- 1971 Fördrag om förbud mot placering av kärnvapen och andra massförstörelsevapen på havsbotten och i dennas underlag (Havsbottenfördraget)
- 1972 Konvention om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring (B-vapenkonventionen)
- 1974 Fördrag om begränsning av underjordiska kärnsprängningar
- 1976 Fördrag om begränsning av underjordiska kärnsprängningar för fredliga ändamål
- 1977 Konvention om förbud mot militär eller annan fientlig användning av miljöförändrande teknik (ENMOD-konventionen)
- 1980 Konvention om fysiskt skydd av kärnämne
- 1981 Konvention om förbud mot eller inskränkningar i användningen av vissa konventionella vapen som kan anses vara ytterst skadebringande eller ha urskillningslösa verkningar (Konventionen om särskilt inhumana konventionella vapen)
- 1985 Fördrag om en kärnvapenfri zon i södra Stillahavsområdet (Rarotongafördraget)
- 1990 Fördrag om konventionella styrkor i Europa (CFE-fördraget)
- 1992 Fördrag om observationsflygningar (det s.k. *Open Skies*-fördraget)
- 1993 Konvention om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt deras förstöring (C-vapenkonventionen)
- 1995 Fördrag om en kärnvapenfri zon i Sydostasien (Bangkok-fördraget)
- 1996 Fördrag om en kärnvapenfri zon i Afrika (Pelindaba-fördraget)
- 1996 Avtal om subregional rustningsbegränsning (Florens-avtalet; nu tillämpligt i Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Montenegro och Serbien)
- 1997 Interamerikanska konventionen om olaglig tillverkning och handel med handelsvapen, ammunition, sprängämnen och andra liknande material (CIFTA)
- 1997 Konvention om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av antipersonella minor (truppminor) samt om deras förstöring (Ottawa-konventionen)
- 1999 Interamerikanska konventionen om öppenhet i anskaffning av konventionella vapen
- 2001 Protokollet för kontroll av skjutvapen, ammunition och relaterade material i regionen som omfattar *Southern African Development Community* (SADC)
- 2004 Nairobi-protokollet för förebyggande, kontroll och minskning av handelsvapen och lätta vapen i regionen Stora sjöarna och på Afrikas horn

- 2006 ECOWAS-konventionen om handeldvapen, ammunition, sprängämnen och andra liknande material
- 2006 Fördrag om en kärnvapenfri zon i Centralasien (Semipalatinsk-fördraget)
- 2008 Konventionen om klusterammunition
- 2010 Fördrag om åtgärder för ytterligare minskning och begränsning av strategiska offensiva vapen (Nya START)
- 2010 Centralafrikanska konventionen om kontroll av handeldvapen och lätta vapen och ammunition och alla komponenter som kan användas för att tillverka, reparera eller montera dessa vapen (Kinshasa-konventionen)
- 2011 2011 års Wien-dokument om förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder
- 2013 Vapenhandelsavtalet (ATT-avtalet)
- 2017 Fördrag om förbud mot kärnvapen

Fördrag ännu ej i kraft 1 januari 2026

- 1996 Fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (CTBT)
- 1999 Avtalet om anpassning av 1990 års CFE-fördrag

Organisationer för säkerhetssamarbete

Under 2025 sågs bland annat följande förändringar: Maldiverna anslöt till Internationella atomenergiorganet, IAEA; Indonesien och Saudiarabien anslöt sig till den mellanstatliga organisationen BRICS; Armenien, Syrien och Uzbekistan anslöt till den globala koalitionen mot Daesh; På grund av militärkupper var hela sju medlemsländer fortsatt uteslutna ur Afrikanska unionen; Timor-Leste anslöt till Sydostasiatiska nationers förbund; Burkina Faso, Mali och Niger drog sig ur Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap; och Nigeria anslöt till *Proliferation Security Initiative*, PSI, samarbetet för att förhindra spridning av massförstörelsevapen. ●

KRONOLOGI 2025, UTVALDA HÄNDELSE

- 20 jan. USA inleder sitt utträde ur Världshälsoorganisationen.
- 18 feb. Ryssland och USA kommer överens om att normalisera vissa diplomatiska förbindelser.
- 18 mars Israel sjösätter utbredda attacker i Gaza vilket avslutar vapenvilan från januari.
- 11–14 april Mer än 1500 civila dödas i attacker på Sudans största läger för internflyktingar.
- 7–10 maj Intensiv skottlossning utbryter över gränsen mellan Indien och Pakistan.
- 13–24 juni Tolvdagarskriget mellan Iran och Israel inkluderar amerikanska attacker på tre iranska kärn-läggningar den 22 juni.
- 24–28 juli En väpnad konflikt mellan Kam-bodja och Thailand avslutas med en vapenvila den 28 juli.
- 22 aug. För första gången bekräftas svält i Gaza stad.
- 2 sep. USA utför den första av en serie dödliga attacker på små civila båtar på eller nära venezuelanskt territorialvatten.
- 10 okt. Som en del av en USA-stödd fredsplan sluts en vapenvila i kriget i Gaza, men attackerna fortsätter.
- 22–23 nov. G20:s första mellanstatliga toppmöte i Afrika betonar afrikanska prioriteringar med bland annat ett nytt ramverk för kritiska mineraler.
- 1 dec. Den första formella FN-texten om faran med artificiell intelligens i kärnvapens kommando-, kontroll- och kommunikations-system överenskomms.

SIPRI:S DATABASER

SIPRI Military Expenditure Database

I databasen finns enhetliga tidsserier för militärutgifterna sedan 1949. De möjliggör jämförelse av ländernas militärutgifter i lokal valuta i löpande priser, i amerikanska dollar i löpande priser och i fasta priser och växelkurser samt som andel av bruttonationalprodukten.

SIPRI Arms Industry Database

Databasen innehåller årliga siffror över intäkter totalt, och intäkter från vapenförsäljning och militära tjänster för de 100 företag i världen med störst vapenförsäljning sedan 2002. Från 2015 är kinesiska företag inkluderade.

SIPRI Arms Transfers Database

Denna databas visar alla internationella vapenöverföringar av större konventionella vapen sedan 1950. Databasen är den mest omfattande allmänt tillgängliga källan för internationella vapenöverföringar.

SIPRI Arms Embargoes Database

Databasen innehåller information om alla vapenembargon som införts av en internationell organisation, som EU eller FN, eller av en grupp av länder. Alla embargon som är i kraft, eller varit i kraft sedan 1998 ingår.

SIPRI National Reports Database

Innehåller länkar till alla offentligt tillgängliga nationella rapporter över vapenexport och uppdateras ständigt med nya länkar.

SIPRI Multilateral Peace Operations Database

Databasen innehåller information om alla fredsuppdrag sedan 2000, både FN-ledda och andra. I de samlade uppgifterna ingår plats, datum för utplacering och tidsram för uppdragets längd, mandat, deltagande länder, antal personer som deltar i uppdraget, kostnader och antalet dödsfall.

Databaserna är tillgängliga via SIPRI:s hemsida. ●

BESTÄLLNINGSGENOMGÅNG FÖR SIPRI YEARBOOK 2026

SIPRI Yearbook 2026: Armaments, Disarmament and International Security

Publicerad tryckt och online av Oxford University Press

ISBN 978-0-19-792320-7

Ytterligare information finns tillgänglig på **www.sipriyearbook.org**

STOCKHOLM INTERNATIONAL PEACE RESEARCH INSTITUTE

Signalistgatan 9
SE-169 72 Solna, Sweden
Telephone: +46 8 655 97 00
Email: sipri@sipri.org
Internet: www.sipri.org

SIPRI YEARBOOK 2026

Armaments, Disarmament and International Security

SIPRI:s årsbok anses vara en vederhäftig och oberoende källa till data och analys av rustning, nedrustning och internationell säkerhet. Den presenterar en överblick över utvecklingen inom militärutgifter, vapenhandel och vapenproduktion, vapen och teknologi, väpnade konflikter och konflikthantering tillsammans med försök att kontrollera konventionella vapen, kärnvapen samt kemiska och biologiska vapen.

Detta häfte sammanfattar kapitlen i den 57:e upplagan av SIPRI:s årsbok och innehåller redogörelser för utvecklingen under 2025 inom

- *Väpnade konflikter och konflikthantering*, en överblick över globala och regionala trender för väpnade konflikter och fredsprocesser
- *Militärutgifter, internationella vapenöverföringar och utvecklingen av vapenproduktion*, som dokumenterar följderna av den betydande upplösningen av global säkerhet
- *Spridningen av robotar och obemannade luftfarkoster*, med fokus på den ökande användningen i väpnade konflikter
- *Världens kärnvapenarsenaler*, med en översikt av de nio kärnvapenstaterna och deras nukleära moderniseringsprogram
- *Kärnvapenbegränsning*, med utvecklingen av dialogerna mellan Kina, Ryssland och USA, och i multilaterala organ samt den serie av stora militära attackerna mot Irans nukleära och militära infrastruktur under tolvdagarskriget
- *Kemiska och biologiska säkerhetshot*, med bland annat utredning om den påstådda användningen av kemiska vapen och utvecklingen av de internationella juridiska dokumenten mot kemisk och biologiska krigsföring
- *Konventionell rustningskontroll och reglering av inhumana vapen*, inklusive klusterammunition, explosiva vapen i befolkade områden, landminor och handeldvapen
- *Internationell styrning av artificiell intelligens, cyberrymden och rymdsäkerhet*, med fokus på autonoma vapensystem
- *Produkter med dubbla användningsområden och vapenhandelskontroll*, med presentationer av utvecklingen för Vapenhandelsavtalet, multilaterala vapenembargon och exportkontrollregimer samt EU:s juridiska ramverk för exportkontroll

Årsboken innehåller också uppdaterade bilagor med fördrag och avtal om rustningsbegränsningar och nedrustning, beskrivningar av de viktigaste organisationerna för säkerhetssamarbete samt en kronologi över det gångna årets händelser inom SIPRI:s forskningsområden.